

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย สาขาการจัดการของเสียชุมชน

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย สาขาการจัดการของเสียชุมชน

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

2/2568

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

ความหมายของของเสีย และของเสียชุมชนโดยทั่วไป เป็นดังนี้

ของเสีย หมายถึง ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย อากาศเสีย มลสาร หรือวัตถุอันตรายอื่นใด ซึ่งปล่อยทิ้งหรือมีที่มาจากแหล่งกำเนิดมลพิษ รวมทั้งการตกตะกอน หรือสิ่งตกค้างจากสิ่งเหล่านั้น ที่อยู่ในรูปของแข็ง ของเหลว หรือก๊าซ ของเสียสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทหลัก ๆ ตามแหล่งกำเนิดของของเสีย คือ ของเสียชุมชน และของเสียอุตสาหกรรม ในที่นี้จะเน้นไปที่ของเสียชุมชน

คำจำกัดความของเสียชุมชน

- ของเสียชุมชนทั่วไป หมายถึง ของเสียที่เกิดจากกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากชุมชน เช่น บ้านพักอาศัย ตลาดสดธุรกิจร้านค้า สถานบริการ สถานประกอบการ เศษวัสดุก่อสร้างที่ไม่ได้มาจากอุตสาหกรรม และไม่รวมของเสียอันตรายชุมชนและของเสียติดเชื้อ

- ของเสียอันตรายชุมชน หมายถึง ของเสียที่เป็นพิษ วัตถุระเบิดได้ วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์และวัตถุเปอร์ออกไซด์ วัตถุทำให้เกิดโรค วัตถุที่มีอันตรายสูงซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทาง พันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง และวัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์พืช ทรัพย์สินหรือสิ่งแวดล้อม ที่ต้องใช้การทำลายเป็นพิเศษ เช่น แบตเตอรี่รถยนต์ ถ่านไฟฉาย หลอดไฟ สารฆ่าแมลง กระบองสปริง

- ของเสียติดเชื้อ หมายถึง ของเสียทางการแพทย์หรือจากทางสถานพยาบาล ทั้งจากมนุษย์และสิ่งมีชีวิตต่างๆ ที่มีเหตุให้สงสัยว่ามีหรืออาจมีเชื้อโรค ของเสียที่สัมผัสหรือสงสัยว่าสัมผัสกับเลือดหรือของเหลวจากร่างกาย

การจัดการของเสียชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับประเทศไทยจะต้องพิจารณาปัจจัย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ระบบการดำเนินการจัดการของเสียชุมชน 2) เทคโนโลยีการจัดการของเสียชุมชนที่รองรับ 3) นโยบายและกฎระเบียบที่เหมาะสม และ 4) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้งผู้ก่อของเสียและผู้ดำเนินการจัดการของเสียชุมชน ซึ่งการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย สาขาการจัดการของเสียชุมชน เป็นการมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการของเสียชุมชน

สาขาอาชีพการจัดการของเสียชุมชน หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการของเสียชุมชนซึ่งครอบคลุมทักษะของบุคลากรในระบบการดำเนินการจัดการของเสียชุมชน ตั้งแต่การเก็บรวบรวมของเสียชุมชนจากแหล่งรวบรวมของเสีย การแยกประเภทของเสียชุมชน ได้แก่ มูลฝอยทั่วไป ของเสียอันตรายชุมชน ของเสียติดเชื้อ การเก็บขนและการขนส่งไปยังสถานที่กำจัด การคัดแยกของเสียเพื่อกำจัดหรือการรีไซเคิล การกำจัดของเสียชุมชนด้วยเทคโนโลยีการกำจัดที่ประเทศไทยดำเนินการใช้ในการกำจัดของเสียชุมชนอยู่ ได้แก่ การฝังกลบของเสียชุมชน และการเผาของเสียชุมชน ตั้งแต่การรับของเสียชุมชนเข้าสถานที่จัดการจนกระทั่งการกำจัดสุดท้าย รวมถึงการติดตามตรวจสอบคุณภาพด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่อาจเกิดผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินการจัดการของเสียชุมชน การประสานและประชาสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ กับชุมชน ตามที่นโยบาย กฎระเบียบข้อบังคับและกฎหมายที่ใช้อยู่ เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการของเสียชุมชนในด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในอาชีพการจัดการของเสียชุมชนให้มีมาตรฐานสามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามทักษะ การปฏิบัติงานและครบถ้วนตามหน้าที่รับผิดชอบ

ดังนั้น การจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย สาขาการจัดการของเสียชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน ผู้ประกอบการ รวมถึงการสร้างเครือข่ายเผยแพร่มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ซึ่งเป็นกลไกหนึ่งในการสร้างความรู้ ความสามารถของบุคคล รวมถึงสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการของเสียชุมชน ให้มีสมรรถนะและขีดความสามารถของแรงงานด้านการจัดการของเสียชุมชนในอนาคต และให้ความพร้อมรองรับให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาและการแข่งขันของประเทศ

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

2/2568

6. ครั้งที่

2

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย

สาขาการจัดการของเสียชุมชน

อาชีพผู้ปฏิบัติงานคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย ระดับ 3

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
02101	เตรียมความพร้อมก่อนดำเนินการคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย
02102	คัดแยกของเสียไม่อันตรายและของเสียอันตรายจากชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย
02103	คัดแยกของเสียรีไซเคิลจากของเสียไม่อันตรายจากชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย
02104	คัดแยกของเสียรีไซเคิลจากของเสียอันตรายจากชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย
02105	จัดการสิ่งปนเปื้อนออกจากของเสียรีไซเคิลในสถานที่จัดการของเสีย
02106	ใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์ในการคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย สาขาการจัดการของเสียชุมชน อาชีพผู้ปฏิบัติงานคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย ระดับ 3

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

มีความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามมาตรฐานและปลอดภัย โดยสามารถเตรียมความพร้อมก่อนการดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบ มีทักษะและความรู้ในการคัดแยกของเสียไม่อันตราย ของเสียอันตราย รวมถึงการคัดแยกของเสียรีไซเคิลจากทั้งสองประเภทได้อย่างถูกต้องและเป็นไปตามหลักวิชาการ สามารถจัดการสิ่งปนเปื้อนออกจากของเสียรีไซเคิลให้สะอาดและมีคุณภาพเหมาะสมต่อการนำกลับมาใช้ใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการคัดแยกได้อย่างถูกวิธีและปลอดภัย มีความตระหนักในการปฏิบัติตามกฎระเบียบ มาตรการด้านสุขภาพ ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด เพื่อให้กระบวนการคัดแยกของเสียชุมชนบรรลุเป้าหมายเชิงคุณภาพ สอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนด ทำงานสำเร็จตามที่ได้รับมอบหมายถูกต้อง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

คุณสมบัติของผู้ที่สามารถขอเข้ารับการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพผู้ปฏิบัติงานคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย ระดับ 3

- มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์
- สำเร็จการศึกษาขั้นต้นระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

หรือเทียบเท่าในสาขาที่เกี่ยวข้องและมีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับการคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย ไม่น้อยกว่า 3 เดือนอย่างต่อเนื่อง

หรือ สำเร็จการศึกษา ขั้นต้นระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)

หรือเทียบเท่าและมีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับการคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย ไม่น้อยกว่า 1 ปีอย่างต่อเนื่อง

หรือ สำเร็จการศึกษาด้านต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่า

และมีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับการคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย ไม่น้อยกว่า 3 ปีอย่างต่อเนื่อง

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ผู้ปฏิบัติงานคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย Municipal Solid Waste (MSW) Separator at Solid Waste Management Facility

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

- 02101 เตรียมความพร้อมก่อนดำเนินการคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย
- 02102 คัดแยกของเสียไม่อันตรายและของเสียอันตรายจากชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย
- 02103 คัดแยกของเสียรีไซเคิลจากของเสียไม่อันตรายจากชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย
- 02104 คัดแยกของเสียรีไซเคิลจากของเสียอันตรายจากชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย
- 02105 จัดการสิ่งปนเปื้อนออกจากของเสียรีไซเคิลในสถานที่จัดการของเสีย
- 02106 ใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์ในการคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
จัดการของเสียชุมชนของประเทศไทย อย่างเป็นระบบถูกต้องตามหลักมาตรฐานสากล	02	จัดการของเสียชุมชนได้อย่างถูกต้อง	021	คัดแยกของเสียชุมชนได้อย่างถูกต้อง

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
021	คัดแยกของเสียชุมชนได้อย่างถูกต้อง	02101	เตรียมความพร้อมก่อนดำเนินการคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย	02101.01	เตรียมสถานที่ให้พร้อมต่อการปฏิบัติงาน
				02101.02	เตรียมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) สำหรับผู้ปฏิบัติงาน
				02101.03	เตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ และภาชนะบรรจุที่ใช้ในการคัดแยกของเสียชุมชนให้พร้อมปฏิบัติงาน
		02102	คัดแยกของเสียไม่อันตรายและของเสียอันตรายจากชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย	02102.01	บอกเครื่องมือ/อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุที่ใช้คัดแยกของเสียชุมชนที่ไม่อันตรายและเป็นอันตราย
				02102.02	บอกประเภทของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายและเป็นอันตราย
				02102.03	คัดแยกของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายและเป็นอันตรายเบื้องต้น
				02102.04	จัดส่งของเสียชุมชนที่ทำการคัดแยกเบื้องต้น
		02103	คัดแยกของเสียรีไซเคิลจากของเสียไม่อันตรายจากชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย	02103.01	บอกเครื่องมือ/อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุที่ใช้คัดแยกของเสียไม่อันตรายที่รีไซเคิลได้
				02103.02	เตรียมความพร้อมก่อนคัดแยกของเสียไม่อันตรายที่รีไซเคิลได้
				02103.03	คัดแยกของเสียไม่อันตรายที่รีไซเคิลได้
		02104	คัดแยกของเสียรีไซเคิลจากของเสียอันตรายจากชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย	02104.01	ระบุและเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ และภาชนะบรรจุที่ใช้คัดแยกของเสียอันตรายที่รีไซเคิลได้
				02104.02	เตรียมความพร้อมก่อนคัดแยกของเสียอันตรายที่รีไซเคิลได้
				02104.03	คัดแยกของเสียอันตรายที่รีไซเคิลได้
		02105	จัดการสิ่งปนเปื้อนออกจากของเสียรีไซเคิลในสถานที่จัดการของเสีย	02105.01	เตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้คัดแยกและจัดการสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียชุมชน
				02105.02	เตรียมการจัดการสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียรีไซเคิล
				02105.03	จัดการสิ่งปนเปื้อนจากของเสียรีไซเคิล
		02106	ใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์ในการคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย	02106.01	เตรียมความพร้อมก่อนใช้เครื่องจักรในกระบวนการคัดแยกของเสียชุมชน
				02106.02	ดำเนินการคัดแยกของเสียชุมชนโดยใช้เครื่องจักร

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
021	คัดแยกของเสียชุมชนได้อย่างถูกต้อง	02106	ใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์ในการคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย	02106.03	จัดส่งของเสียชุมชนที่ทำการคัดแยกแล้ว

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 02101
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ เตรียมความพร้อมก่อนดำเนินการคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย
3. ทบทวนครั้งที่ 2 / 2568
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพผู้ปฏิบัติงานคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย Municipal Solid Waste (MSW) Separator at Solid Waste Management Facility
ISCO-08 รหัส 9612 – พนักงานคัดแยกของเสีย

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ผู้ผ่านหน่วยสมรรถนะนี้จะสามารถเตรียมสถานที่ ประกอบด้วย การดูแลรักษาและทำความสะอาดของสถานที่คัดแยกก่อนและหลังการปฏิบัติงาน และบันทึกผลการตรวจวัดความปลอดภัยของสถานที่ปฏิบัติงานเบื้องต้น เตรียมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) สำหรับผู้ปฏิบัติงาน สามารถบอกรายละเอียด ตรวจสอบสภาพ ทำความสะอาดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) และบันทึกผลการตรวจสภาพเบื้องต้น พร้อมทั้งเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ และภาชนะบรรจุที่ใช้ในการคัดแยกของเสียชุมชนให้พร้อมปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ระบุรายการ ตรวจสอบสภาพและความพร้อมใช้งาน และทำความสะอาดเครื่องมือ อุปกรณ์ และภาชนะบรรจุที่ใช้ในการคัดแยก และบันทึกผลการตรวจสภาพของเครื่องมือและอุปกรณ์เบื้องต้นได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพการจัดการของเสียชุมชน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

รหัสอาชีพ 9612 : พนักงาน/คนงานคัดแยกขยะ (ISCO,2008)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02101.01 เตรียมสถานที่ ให้พร้อมต่อการปฏิบัติงาน	1. ดูแลความปลอดภัยของสถานที่คัดแยกก่อนและหลังการปฏิบัติงาน ให้พร้อมปฏิบัติงาน 2. ทำความสะอาดสถานที่ปฏิบัติงานก่อนและหลังการปฏิบัติงาน 3. บันทึกผลการตรวจวัดความปลอดภัยของสถานที่ปฏิบัติงานเบื้องต้น	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์
02101.02 เตรียมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) สำหรับผู้ปฏิบัติงาน	1. บอกรายการอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ที่ต้องใช้ในการคัดแยก 2. ตรวจสอบสภาพอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ให้พร้อมใช้งาน 3. ทำความสะอาดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) 4. บันทึกผลการตรวจสภาพเบื้องต้น	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02101.03 เตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ และภาชนะบรรจุ ที่ใช้ในการคัดแยกของเสียชุมชนให้พร้อมปฏิบัติงาน	1. ระบุรายการเครื่องมือ อุปกรณ์ และภาชนะบรรจุที่ใช้ในการคัดแยก 2. ตรวจสอบสภาพและความพร้อมใช้งานของเครื่องมือ อุปกรณ์ และภาชนะบรรจุ ให้พร้อมใช้งาน 3. ทำความสะอาดเครื่องมือ อุปกรณ์ และภาชนะบรรจุ ที่ใช้ในการคัดแยก 4. บันทึกผลการตรวจสอบสภาพของเครื่องมือและอุปกรณ์เบื้องต้น	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการสังเกต วัดดู อุปกรณ์ ความสะอาด
2. ทักษะการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ทำความสะอาด ขั้นพื้นฐาน

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. วิธีการทำความสะอาด เครื่องมือ/อุปกรณ์ต่างๆ
2. วิธีการตรวจสอบสภาพและสภาพของเครื่องมือ/อุปกรณ์ขั้นพื้นฐาน
3. วิธีการบันทึกผลการตรวจสอบ
4. วิธีการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE)

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. ผลการสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ผลการผ่านการสอบข้อเขียน (ปรนัย)
2. ผลการสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้ประเมินตรวจสอบประเมินเกี่ยวกับเตรียมสถานที่ ให้พร้อมต่อการปฏิบัติงาน เตรียมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) สำหรับผู้ปฏิบัติงาน เตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ และภาชนะบรรจุ ที่ใช้ในการคัดแยก ของเสียชุมชนให้พร้อมปฏิบัติงาน โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานการปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ ผลการสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. พิจารณาตามหลักฐานความรู้ ได้แก่ ผลการสอบข้อเขียน (ปรนัย) และผลการสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตของการปฏิบัติงานครอบคลุมการดูแลรักษาความสะอาดและความพร้อมของสถานที่คัดแยก เครื่องมือ อุปกรณ์ และอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามมาตรฐานด้านความปลอดภัยและสุขภาพ โดยเริ่มจากการทำความสะอาดพื้นที่ปฏิบัติงานก่อนและหลังการดำเนินงาน รวมทั้งบันทึกผลการตรวจสอบความสะอาดอย่างเป็นระบบ จากนั้นดำเนินการตรวจสอบรายการ PPE ที่จำเป็น ตรวจสอบสภาพความพร้อมใช้งาน ทำความสะอาด และบันทึกผลการตรวจสอบเบื้องต้นเพื่อยืนยันความปลอดภัยในการใช้งาน ทั้งนี้รวมถึงการตรวจสอบและระบุเครื่องมือ อุปกรณ์ และภาชนะบรรจุที่ใช้ในกระบวนการคัดแยกให้พร้อมใช้งาน การทำความสะอาดอุปกรณ์ทั้งหมดอย่างถูกวิธี และการบันทึกผลการตรวจสอบสภาพเครื่องมือและอุปกรณ์เบื้องต้นอย่างครบถ้วน

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญกับการทำความสะอาดสถานที่ก่อนและหลังปฏิบัติงาน
2. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญกับการบันทึกการตรวจสอบสภาพเครื่องมือ/อุปกรณ์ภาชนะบรรจุ และอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE)

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การตรวจ หมายถึง การบ่งชี้สภาพอุปกรณ์หรือสถานที่ด้วยสายตา
2. การตรวจสอบสภาพของอุปกรณ์/สถานที่ คือ การประเมินทางสายตาด้านความสะอาด หรือการชำรุดเสียหายของอุปกรณ์/สถานที่

3. เกณฑ์ความสะอาดของเครื่องมือ/อุปกรณ์ สถานที่ คือ ไม่มีสิ่งสกปรก ที่จะสร้างเหตุเดือดร้อนรำคาญทางสายตา กลิ่นเหม็นเปรอะเปื้อนทั้งภายในสถานที่ปฏิบัติงาน
4. การตรวจสอบความสะอาด เป็นการประเมินด้วยสายตาและกลิ่นทางจมูก โดยจะต้องไม่มีสิ่งสกปรก ที่สร้างเหตุเดือดร้อนรำคาญทางสายตา กลิ่นเหม็น ปนเปื้อน
5. บันทึกผลการตรวจสอบสภาพเบื้องต้น เป็นการบันทึกรายละเอียดความสะอาด ความพร้อม ของอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการคัดแยก สถานที่ รายละเอียดการบำรุงรักษา รอบเวลาการทำความสะอาด ก่อนและหลังปฏิบัติงาน เป็นต้น
6. อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) เช่น ถุงมือ แวนตานิรภัย หมวก ถุงเท้า รองเท้า ชุดปฏิบัติงาน เสื้อผ้าสะท้อนแสง เป็นต้น
7. เครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการคัดแยก ได้แก่ ไม้คีบ คีมหนีบ กรรไกร มีด ไม้กวาด คราด จอบ แม่แรงยกของ ลูกกรอก ค้อน ชะแลง เป็นต้น
8. ภาชนะบรรจุในที่นี้ คือ ภาชนะบรรจุของเสียที่ผ่านการคัดแยกแล้ว เช่น ถัง กระสอบ ถุง กล่อง เป็นต้น

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย เตรียมสถานที่ให้พร้อมต่อการปฏิบัติงาน

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.2 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย เตรียมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) สำหรับผู้ปฏิบัติงาน

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.3 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย เตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์และภาชนะบรรจุที่ใช้ในการคัดแยก ของเสียชุมชนให้พร้อมปฏิบัติงาน

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ02102
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะคัดแยกของเสียไม่อันตรายและของเสียอันตรายจากชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย
3. ทบทวนครั้งที่2 / 2568
4. สร้างใหม่

☐

ปรับปรุง

☒

5. สำหรับอาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพผู้ปฏิบัติงานคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย Municipal Solid Waste (MSW) Separator at Solid Waste Management Facility
ISCO-08 รหัส 9612 – พนักงานคัดแยกของเสีย

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ผู้ผ่านหน่วยสมรรถนะนี้จะสามารถบอกเครื่องมือ/อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุที่ใช้คัดแยกของเสียชุมชนที่ไม่อันตรายและที่เป็นอันตราย เลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) และเครื่องมือ/อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุที่ใช้คัดแยกของเสียชุมชนที่ไม่อันตรายและที่เป็นอันตรายได้อย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของแต่ละอุปกรณ์ สามารถบอกประเภทของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายและที่เป็นอันตราย โดยดูจากฉลาก ป้ายสัญลักษณ์ เครื่องหมายเตือน และสังเกตสถานะของของเสียชุมชนจากลักษณะทางกายภาพ สามารถคัดแยกของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายและที่เป็นอันตรายเบื้องต้น ประกอบด้วยการชี้แจงขั้นตอนการคัดแยกของเสียชุมชนของหน่วยงาน เลือกใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ในการคัดแยกภาชนะของเสียชุมชนที่ตามประเภทของเสียชุมชน คัดแยกของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายและที่เป็นอันตราย และบรรจุของเสียชุมชนที่ผ่านการคัดแยกแล้วตามสถานะหรือประเภทของเสียด้วยภาชนะบรรจุ พร้อมทั้งจัดส่งของเสียชุมชนที่ทำการคัดแยกเบื้องต้น ประกอบด้วย การเลือกใช้อุปกรณ์ที่ใช้ในการขนถ่ายของเสียชุมชนที่ทำการคัดแยกเบื้องต้นได้อย่างถูกต้อง สวมบอของเสียที่ผ่านการคัดแยกแล้วให้กับหน่วยงานถัดไป และบันทึกข้อมูลการส่งมอบของเสียที่ผ่านการคัดแยกแล้วได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพการจัดการของเสียชุมชน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

รหัสอาชีพ 9612 : พนักงาน/คนงานคัดแยกขยะ (ISCO,2008)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02102.01 บอกเครื่องมือ/อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุที่ใช้คัดแยกของเสียชุมชนที่ไม่อันตรายและที่เป็น อันตราย	1. เลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ได้อย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของแต่ละอุปกรณ์ 2. เลือกใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุที่ใช้คัดแยกของเสียชุมชนที่ไม่อันตรายและที่เป็น อันตรายได้	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์
02102.02 บอกประเภทของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายและที่เป็นอันตราย	1. บอกประเภทของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายได้ 2. บอกประเภทของเสียชุมชนที่เป็นอันตรายเบื้องต้น โดยดูจากฉลาก ป้ายสัญลักษณ์ เครื่องหมายเตือน 3. สังเกตสถานะของของเสียชุมชนจากลักษณะทางกายภาพ	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02102.03 คัดแยกของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายและเป็นอันตรายเบื้องต้น	1. ชี้แจงขั้นตอนการคัดแยกของเสียชุมชนของหน่วยงาน 2. เลือกใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ในการคัดแยกภาชนะของเสียชุมชนที่ตามประเภทของเสียชุมชน 3. คัดแยกของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายและที่เป็นอันตราย 4. บรรจุของเสียชุมชนที่ผ่านการคัดแยกแล้วตามสถานะหรือประเภทของเสียด้วยภาชนะบรรจุ	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์
02102.04 จัดส่งของเสียชุมชนที่ทำการคัดแยกเบื้องต้น	1. เลือกใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการขนถ่ายของเสียชุมชนที่ทำการคัดแยกเบื้องต้นได้อย่างถูกต้อง 2. ส่งมอบของเสียที่ผ่านการคัดแยกแล้วให้กับหน่วยงานถัดไป 3. บันทึกข้อมูลการส่งมอบของเสียที่ผ่านการคัดแยกแล้ว	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการสังเกต เช่น สัญลักษณ์ ป้าย ฉลากเตือน
2. ทักษะการจำแนกวัตถุสิ่งของที่ปะปนกัน
3. ทักษะการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์สำหรับหยิบ จับ เคลื่อนย้ายวัตถุ
4. ทักษะการเคลื่อนย้ายสิ่งของที่มีน้ำหนัก
5. ทักษะการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE)

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ประเภทของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายและที่เป็นอันตรายเบื้องต้น
2. ขั้นตอนการดำเนินการคัดแยกของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายและที่เป็นอันตรายเบื้องต้นของหน่วยงาน
3. วิธีการจัดเก็บ บรรจุของเสียชุมชนใส่ภาชนะบรรจุ
4. ความรู้เรื่องสถานะทางกายภาพของวัตถุ เช่น เปียก แห้ง ของแข็ง ของเหลว
5. ความหมายของฉลาก ป้ายสัญลักษณ์ เครื่องหมายเตือนแสดงความเป็นอันตราย
6. วิธีการเคลื่อนย้ายสิ่งของที่มีน้ำหนัก
7. ข้อบังคับอาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงานของหน่วยงาน
8. วิธีการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE)

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. ผลการสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ผลการสอบผ่านข้อเขียน (ปรนัย)
2. ผลการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้ประเมินควรประเมินเกี่ยวกับบอกเครื่องมือ/อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุที่ใช้คัดแยกของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายและที่เป็นอันตราย บอกประเภทของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายและที่เป็นอันตราย คัดแยกของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายและที่เป็นอันตรายเบื้องต้น และจัดส่งของเสียชุมชนที่ทำการคัดแยกเบื้องต้น โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานการปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ ผลการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. พิจารณาตามหลักฐานความรู้ ได้แก่ ผลการสอบข้อเขียน (ปรนัย) และผลการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตของการปฏิบัติงานครอบคลุมการคัดแยกของเสียชุมชนทั้งที่ไม่เป็นอันตรายและที่เป็นอันตรายอย่างเป็นระบบและปลอดภัย โดยเริ่มจากการเลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) เครื่องมือ และภาชนะบรรจุที่เหมาะสมกับลักษณะงานและประเภทของเสีย จากนั้นดำเนินการระบุและจำแนกประเภทของเสียโดยอาศัยข้อมูลจากป้ายสัญลักษณ์ ฉลาก เครื่องหมายเตือน และการสังเกตลักษณะทางกายภาพของของเสีย ก่อนดำเนินการคัดแยกตามขั้นตอนที่กำหนดของหน่วยงาน โดยใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ที่เหมาะสม พร้อมบรรจุของเสียที่ผ่านการคัดแยกแล้วลงในภาชนะที่ตรงตามประเภทหรือสถานะของเสียเพื่อป้องกันการปนเปื้อนหรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้น ต่อจากนั้นนำของเสียที่คัดแยกแล้วเข้าสู่กระบวนการส่งมอบให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ พร้อมบันทึกข้อมูลการส่งมอบไว้อย่างครบถ้วน

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินต้องสามารถระบุประเภทของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายและของเสียอันตรายเบื้องต้นได้
2. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องอธิบายขั้นตอนการคัดแยกของเสียชุมชนของหน่วยงานได้
3. ผู้เข้ารับการประเมินต้องสามารถระบุสถานะทางกายภาพของของเสียชุมชนได้
4. ผู้เข้ารับการประเมินต้องระบุภาชนะบรรจุของเสียตามประเภทและสถานะของเสียได้

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. ของเสียชุมชนที่เป็นอันตรายที่มักถูกพบในการคัดแยก ได้แก่ หลอดไฟฟ้า แบตเตอรี่ และอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า ภาชนะบรรจุสารเคมี เป็นต้น
2. ลักษณะทางกายภาพ หมายถึง ของเสียที่แห้ง ของเสียที่เปียกน้ำหรือมีความชื้นสูงต้องไปทำให้แห้งก่อน นำไปคัดแยกของเสียที่เป็นของแข็งหรือที่เป็นของเหลว
3. เครื่องมือ/อุปกรณ์ในการคัดแยก ได้แก่ เลื่อย แม่เหล็ก คีมหนีบ คีมจับ มีด กรรไกร ไม้ค้ำ ค้อน ประแจ เครื่องขัง หัวตัด รถเข็น เป็นต้น
4. ภาชนะบรรจุในที่นี้ คือ ภาชนะบรรจุของเสียที่ผ่านการคัดแยกแล้ว ได้แก่ ถังไม้ ถังเหล็ก ถังพลาสติก ถังพลาสติก ทราย กรวด ทรายสะอาด เป็นต้น
5. ภาชนะบรรจุของเสียอันตราย หมายถึง ภาชนะบรรจุที่ปิดมิดชิด ป้องกันการรั่วไหลของสารพิษ หรืออันตรายที่เกิดจากการเคลื่อนย้ายของเสียอันตรายชุมชน
6. อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) เช่น ถุงมือ แว่นตานิรภัย ถุงเท้า รองเท้า เสื้อผ้าสะท้อนแสง เป็นต้น

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย บอกเครื่องมือ/อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุที่ใช้คัดแยกของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายและที่เป็นอันตราย

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.2 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย บอกประเภทของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายและที่เป็นอันตราย

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.3 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย คัดแยกของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายและที่เป็นอันตรายเบื้องต้น

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.4 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย จัดส่งของเสียชุมชนที่ทำการคัดแยกเบื้องต้น

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ02103
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะคัดแยกของเสียรีไซเคิลจากของเสียไม่อันตรายจากชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย
3. ทบทวนครั้งที่2 / 2568
4. สร้างใหม่

☐

ปรับปรุง

☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพผู้ปฏิบัติงานคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย Municipal Solid Waste (MSW) Separator at Solid Waste Management Facility
ISCO-08 รหัส 9612 – พนักงานคัดแยกของเสีย

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ผ่านหน่วยสมรรถนะนี้จะสามารถบอกเครื่องมือ/อุปกรณ์ ภาษนะบรรจุที่ใช้คัดแยกของเสียไม่อันตรายที่รีไซเคิลได้ โดยระบุและเลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ได้อย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของแต่ละอุปกรณ์ ระบุและเตรียมเครื่องมือ/อุปกรณ์ ภาษนะบรรจุที่ใช้คัดแยกของเสียไม่อันตรายที่รีไซเคิลได้ สามารถเตรียมความพร้อมก่อนคัดแยกของเสียไม่อันตรายที่รีไซเคิลได้ โดยระบุชนิดของเสียชุมชนที่รีไซเคิลได้ พร้อมทั้ง ระบุสภาพของเสียที่ไม่เหมาะกับการนำไปรีไซเคิล และระบุความเป็นอันตราย ที่อาจเกิดขึ้นจากการคัดแยกของเสียรีไซเคิลประเภทต่างๆ พร้อมทั้งคัดแยกของเสียไม่อันตรายที่รีไซเคิลได้ โดยการอธิบายขั้นตอนการคัดแยกสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ให้ถูกต้อง และ ใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ที่เหมาะสม ในการคัดแยกของเสียไม่อันตรายที่รีไซเคิลได้ อย่างถูกประเภท และสามารถบรรจุของเสียที่คัดแยกแล้วตามประเภทลงในภาษนะบรรจุได้อย่างถูกต้อง

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพการจัดการของเสียชุมชน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

รหัสอาชีพ 9612 : พนักงาน/คนงานคัดแยกขยะ (ISCO,2008)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02103.01 บอกเครื่องมือ/อุปกรณ์ ภาษนะบรรจุที่ใช้คัดแยกของเสียไม่อันตรายที่รีไซเคิลได้	1. ระบุและเลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ได้อย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของแต่ละอุปกรณ์ 2. ระบุและเตรียมเครื่องมือ/อุปกรณ์ ภาษนะบรรจุที่ใช้คัดแยกของเสียไม่อันตรายที่รีไซเคิลได้	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์
02103.02 เตรียมความพร้อมก่อนคัดแยกของเสียไม่อันตรายที่รีไซเคิลได้	1. ระบุชนิดของเสียชุมชนที่รีไซเคิลได้ 2. ระบุสภาพของเสียที่ไม่เหมาะกับการคัดแยกเพื่อนำไปรีไซเคิล 3. ระบุความเป็นอันตรายที่เกิดขึ้นจากการคัดแยกของเสียชุมชนที่รีไซเคิลได้ประเภทต่างๆ	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02103.03 คัดแยกของเสียไม่อันตรายที่รีไซเคิลได้	- อธิบายขั้นตอนการคัดแยกของเสียไม่อันตรายที่รีไซเคิลได้ - ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ได้อย่างถูกต้อง - ใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ในการคัดแยกของเสียไม่อันตรายที่รีไซเคิลได้ - คัดแยกของเสียไม่อันตรายที่รีไซเคิลได้ - บรรจุของเสียที่คัดแยกแล้วตามประเภทลงภาชนะบรรจุได้อย่างถูกต้อง	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

02101 เตรียมความพร้อมของเครื่องมือและอุปกรณ์ ก่อนการคัดแยกของเสียชุมชน

02102 คัดแยกของเสียชุมชนประเภทที่ไม่เป็นอันตรายและที่เป็นอันตราย

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะการสังเกต เช่น สัญลักษณ์ บ้าย ฉลาก
- ทักษะการจำแนกวัตถุสิ่งของที่ปะปนกัน
- ทักษะการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์สำหรับหยิบ จับ ตัด แยก เคลื่อนย้ายวัตถุ
- ทักษะการเคลื่อนย้ายสิ่งของที่มีน้ำหนัก
- ทักษะการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE)

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ประเภท/ชนิดของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายที่รีไซเคิลได้
- ขั้นตอนการดำเนินการคัดแยกของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายที่รีไซเคิลได้ของหน่วยงาน
- วิธีการจัดเก็บของเสียชุมชนใส่ภาชนะบรรจุ
- ความอันตรายที่เกิดจากระบวนการคัดแยกของเสียชุมชน
- ข้อบังคับอาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงาน
- ความหมายฉลาก บ้ายสัญลักษณ์ เครื่องหมาย แสดงประเภทของวัตถุสิ่งของ
- วิธีการจำแนกลักษณะ ประเภท ของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายที่รีไซเคิลได้
- วิธีการใช้อุปกรณ์เครื่องมือในการคัดแยกของเสียชุมชนที่รีไซเคิลได้

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- หนังสือรับรองประสบการณ์ทำงาน
- ผลการสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- ผลการสอบผ่านข้อเขียน (ปรนัย)
- ผลการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้ประเมินตรวจประเมินเกี่ยวกับบอกเครื่องมือ/อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุที่ใช้คัดแยกของเสียไม่อันตรายที่รีไซเคิลได้

เตรียมความพร้อมก่อนคัดแยกของเสียไม่อันตรายที่รีไซเคิลได้ คัดแยกของเสียไม่อันตรายที่รีไซเคิลได้ โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานการปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

- พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ ผลการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
- พิจารณาตามหลักฐานความรู้ ได้แก่ ผลการสอบข้อเขียน (ปรนัย) และผลการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตของการปฏิบัติงานครอบคลุมการคัดแยกของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายและสามารถนำกลับมารีไซเคิลได้

โดยเน้นการปฏิบัติงานที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลและความปลอดภัย เริ่มจากการระบุและเลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ให้เหมาะสมกับลักษณะงาน

พร้อมทั้งเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ และภาชนะบรรจุสำหรับการคัดแยกอย่างครบถ้วน จากนั้นดำเนินการจำแนกชนิดของเสียที่สามารถรีไซเคิลได้ ตรวจสอบสภาพของเสียที่ไม่เหมาะสมต่อการนำกลับมาใช้ใหม่ และประเมินความเสี่ยงหรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการคัดแยก โดยปฏิบัติตามขั้นตอนที่หน่วยงานกำหนด ใช้อุปกรณ์และภาชนะบรรจุที่เหมาะสมในการคัดแยกและบรรจุของเสียตามประเภท เพื่อป้องกันการปนเปื้อนและรักษาคุณภาพของวัสดุรีไซเคิล

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินต้องสามารถระบุประเภทของเสียชุมชนที่ไม่อันตรายที่รีไซเคิลได้
2. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับ ฉลาก สัญลักษณ์ที่แสดงบนของเสีย
3. ผู้เข้ารับการประเมินต้องสามารถระบุอุปกรณ์และภาชนะบรรจุของเสียที่คัดแยกแล้วตามชนิดที่รีไซเคิลได้
4. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. ของเสียไม่อันตรายที่รีไซเคิลได้ ได้แก่ ของเสียชุมชนประเภทเศษพลาสติก เศษยาง เศษโลหะ เศษแก้วและเศษกระดาษ
2. พลาสติกรีไซเคิล เช่น เศษพลาสติกกรรม ขวดน้ำ(PET) ขวด(PVC) ถุงพลาสติก สายยางพลาสติก จุกพลาสติก รองเท้าพลาสติก(PVC) ท่อพลาสติก เป็นต้น
3. โลหะรีไซเคิล เช่น เศษเหล็ก ลวดสลิง เหล็กขี้กิ้ง กระบองโลหะ สังกะสี ทองแดง ทองเหลือง เศษอะลูมิเนียม เหล็กเส้น เหล็กตะปู เหล็กแผ่น เป็นต้น
4. เศษแก้วรีไซเคิล เช่น ขวดแก้วสีใส สีขาว สีเขียวทุกชนิด เศษแก้วสีใส สีอื่น ๆ ทุกชนิด เศษกระจก เป็นต้น
5. เศษกระดาษรีไซเคิล เช่น กระดาษหนังสือพิมพ์ กระดาษสมุดหนังสือ กระดาษแข็ง กระดาษย่อยโรงพิมพ์ ถุงกระดาษ กระดาษขาว เป็นต้น
6. สถานะทางกายภาพของของเสีย หมายถึง ของเสียที่แห้ง ของเสียที่เปียกน้ำหรือมีความชื้นสูงต้องไปทำให้แห้งก่อน นำไปคัดแยก

ของเสียที่เป็นของแข็งหรือที่เป็นของเหลว

7. เครื่องมือ/อุปกรณ์ในการคัดแยก ได้แก่ เลื่อย แม่เหล็ก คีมหนีบ คีมจับ มีด กรรไกร ไม้ค้ำ ค้อน ประแจ เครื่องซัง หัวตัด รถเข็น เชือก และอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) เป็นต้น
8. ภาชนะบรรจุ ได้แก่ ลังไม้ ถังเหล็ก ถังพลาสติก ถุงพลาสติก ตระกร้า ถุงกระสอบ เป็นต้น
9. อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) เช่น ถุงมือ แวนตา หมวก ถุงเท้า รองเท้า เสื้อผ้าสะท้อนแสง เป็นต้น

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

- 18.1 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย บอกรายชื่อเครื่องมือ/อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุที่ใช้คัดแยกของเสียไม่อันตรายที่รีไซเคิลได้
1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
 2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

- 18.2 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย เตรียมความพร้อมก่อนคัดแยกของเสียไม่อันตรายที่รีไซเคิลได้

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

- 18.3 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย คัดแยกของเสียไม่อันตรายที่รีไซเคิลได้

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ02104
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะคัดแยกของเสียรีไซเคิลจากของเสียอันตรายจากชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย
3. ทบทวนครั้งที่2 / 2568
4. สร้างใหม่

☐

ปรับปรุง

☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพผู้ปฏิบัติงานคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย Municipal Solid Waste (MSW) Separator at Solid Waste Management Facility

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ผู้ผ่านหน่วยสมรรถนะนี้จะสามารถระบุและเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ และภาชนะบรรจุที่ใช้คัดแยกของเสียอันตรายที่รีไซเคิลได้ โดยเลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ได้อย่างถูกต้อง ตามวัตถุประสงค์ของแต่ละอุปกรณ์ และ เตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ และภาชนะบรรจุให้เหมาะสมกับประเภทของเสียอันตรายที่รีไซเคิลได้นั้น ๆ สามารถเตรียมความพร้อมก่อนคัดแยกของเสียอันตรายที่รีไซเคิลได้ โดยระบุชนิดและประเภทของเสียอันตรายที่รีไซเคิลได้ ประเมินความเป็นอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการคัดแยกของเสียแต่ละประเภท และ ระบุสภาพของเสียอันตรายที่ไม่เหมาะกับการนำไปคัดแยกเพื่อรีไซเคิล และคัดแยกของเสียอันตรายที่รีไซเคิลได้ โดยสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ได้อย่างถูกต้อง และใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ที่เหมาะสมในการคัดแยกของเสียอันตรายที่รีไซเคิลได้อย่างถูกประเภท เมื่อคัดแยกเสร็จแล้วสามารถบรรจุของเสียลงในภาชนะบรรจุอย่างถูกต้องตามประเภท และจัดวางตำแหน่งภาชนะบรรจุของเสียอันตรายให้ถูกต้องตามประเภทความเป็นอันตรายได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

N/A

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

รหัสอาชีพ 9612 : พนักงาน/คนงานคัดแยกขยะ (ISCO,2008)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02104.01 ระบุและเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ และภาชนะบรรจุที่ใช้คัดแยกของเสียอันตรายที่รีไซเคิลได้	1. เลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ได้อย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของแต่ละอุปกรณ์ 2. เตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ และภาชนะบรรจุให้เหมาะสมกับประเภทของเสียอันตรายที่รีไซเคิลได้	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์
02104.02 เตรียมความพร้อมก่อนคัดแยกของเสียอันตรายที่รีไซเคิลได้	1. ระบุชนิดของเสียอันตรายที่รีไซเคิลได้ 2. ระบุประเภทของเสียอันตรายที่รีไซเคิลได้ 3. ประเมินความเป็นอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการคัดแยกของเสียอันตรายแต่ละประเภทได้ 4. ระบุสภาพของเสียอันตรายที่ไม่เหมาะกับการคัดแยกเพื่อนำไปรีไซเคิล	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02104.03 คัดแยกของเสียอันตรายที่รีไซเคิลได้	- อธิบายขั้นตอนการคัดแยกของเสียอันตรายที่รีไซเคิลได้ - ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ได้อย่างถูกต้อง - ใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการคัดแยกของเสียอันตรายที่รีไซเคิลได้ - คัดแยกของเสียอันตรายที่รีไซเคิลได้ถูกต้องตามประเภท - บรรจุของเสียอันตรายที่คัดแยกแล้วตามประเภท ลงภาชนะบรรจุได้อย่างถูกต้อง - จัดวางตำแหน่งภาชนะบรรจุของเสียอันตราย ได้ถูกต้องตามประเภทความเป็นอันตราย	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะการสังเกต เช่น สัญลักษณ์ ป้าย ฉลาก
- ทักษะการจำแนกวัตถุสิ่งของที่ปะปนกัน
- ทักษะการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์สำหรับหยิบ จับ ตัด แยก เคลื่อนย้ายวัตถุ
- ทักษะการเคลื่อนย้ายสิ่งของที่มึนน้ำหนักร
- ทักษะการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE)

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- วิธีการจัดเก็บของเสียอันตรายชุมชนใส่ภาชนะบรรจุ
- ความรู้ด้านความอันตรายของของเสียอันตรายชุมชน
- ข้อบังคับอาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงาน
- ฉลาก ป้ายสัญลักษณ์ เครื่องหมายเตือนแสดงความเป็นอันตราย
- การจำแนกลักษณะ ประเภท ของเสียชุมชนที่อันตรายที่รีไซเคิลได้
- วิธีการป้องกันอันตรายจากความอันตรายของของเสียอันตรายชุมชน

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- หนังสือรับรองประสิทธิภาพการทำงาน
- ผลการสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- ผลการสอบผ่านข้อเขียน (ปรนัย)
- ผลการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้ประเมินตรวจประเมินเกี่ยวกับระบุและเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ และภาชนะบรรจุที่ใช้คัดแยกของเสียอันตรายที่รีไซเคิลได้ เตรียมความพร้อมก่อนคัดแยกของเสียอันตรายที่รีไซเคิลได้ คัดแยกของเสียอันตรายที่รีไซเคิลได้ โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานการปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

- พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ ผลการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
- พิจารณาตามหลักฐานความรู้ ได้แก่ ผลการสอบข้อเขียน (ปรนัย) และผลการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตของการคัดแยกของเสียชุมชนอันตรายที่รีไซเคิลได้ ในหน่วยสมรรถนะนี้จะเป็นการคัดแยกของเสียอันตรายที่รีไซเคิลได้ โดยผู้ที่ทำการคัดแยกต้องสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลก่อนทำการคัดแยกของเสียอันตรายที่รีไซเคิลได้ และต้องมีความรู้เกี่ยวกับชนิดและประเภท

ความอันตรายจากของเสียอันตรายที่รีไซเคิลได้ และอันตรายจากการคัดแยกของเสียอันตรายที่รีไซเคิลได้ รวมทั้งลักษณะหรือสภาพของของเสียอันตรายที่ไม่เหมาะกับการคัดแยก เลือกใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการคัดแยกของเสียอันตรายที่รีไซเคิลได้ และเลือกใช้ภาชนะบรรจุที่ปลอดภัยสำหรับของเสียอันตรายชุมชนที่รีไซเคิลที่ผ่านการคัดแยกแล้ว บรรจุของเสียอันตรายที่คัดแยกแล้วตามประเภทลงภาชนะบรรจุ รวมทั้งจัดวางตำแหน่งของเสียอันตรายที่บรรจุลงภาชนะแล้ว ตามประเภทความเป็นอันตราย

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินต้องสามารถระบุประเภทและความอันตรายของของเสียอันตรายชุมชนที่รีไซเคิลได้
2. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับฉลาก ป้ายสัญลักษณ์ เครื่องหมายของเสียชุมชนที่เป็นอันตรายที่รีไซเคิลได้
3. ผู้เข้ารับการประเมินต้องสามารถระบุอุปกรณ์และภาชนะบรรจุของเสียตามชนิดของเสียชุมชนที่เป็นอันตรายที่รีไซเคิลได้ที่เหมาะสม
4. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. ของเสียชุมชนที่อันตรายที่รีไซเคิลได้ ได้แก่ ชากหลอดไฟ ชากแบตเตอรี่ ชากอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ บรรจุภัณฑ์สารเคมี
2. ชากหลอดไฟ เช่น หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ หลอดตะเกียบ หลอดไฟแอลอีดี เป็นต้น
3. แบตเตอรี่ เช่น แบตเตอรี่รถยนต์ แบตเตอรี่มือถือ ถ่านไฟฉาย ถ่านกระดุม เป็นต้น
4. อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น ชากเครื่องใช้ไฟฟ้า แผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์ โทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น
5. บรรจุภัณฑ์สารเคมี เช่น กระบอ้งสี กระบอ้งสเปรย์ ขวดน้ำยาล้างทำความสะอาด ขวดน้ำหอม เป็นต้น
6. ความอันตรายของของเสียอันตราย หมายถึง วัตถุไวไฟ มีฤทธิ์กัดกร่อน เป็นสารพิษ วัตถุระเบิดได้ มีสารกัมมันตรังสี เป็นต้น
7. สถานะทางกายภาพของของเสีย หมายถึง ของเสียที่แห้ง ของเสียที่เปียกน้ำหรือมีความชื้นสูงต้องไปทำให้แห้งก่อน นำไปคัดแยก

ของเสียที่เป็นของแข็งหรือที่เป็นของเหลว

8. อุปกรณ์ / เครื่องมือในการคัดแยก ได้แก่ เลื่อย แม่เหล็ก คีมหนีบ คีมจับ มีด กรรไกร ไม้ค้ำ ค้อน ประแจ เครื่องช่าง หัวตัด รถเข็น เชือก และอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) เป็นต้น
9. ภาชนะบรรจุในหน่วยสมรณจะนี้เป็นภาชนะสำหรับบรรจุของเสียอันตราย โดยมีลักษณะเป็นภาชนะบรรจุที่ปิดมิดชิด ป้องกันการรั่วไหลของสารพิษ หรืออันตรายที่เกิดจากการเคลื่อนย้ายของเสียอันตรายชุมชน
10. อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) เช่น ถุงมือ แวนตา หมวก ถุงเท้า รองเท้า เสื้อผ้าสะท้อนแสง เป็นต้น
11. วิธีการจัดวาง หมายถึงการจัดวางของเสียชุมชนที่บรรจุในภาชนะ อย่างเป็นระเบียบในสถานที่เก็บรวบรวม

16. หน่วยสมรณรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

- 18.1 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรณย่อย ระบุและเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ และภาชนะบรรจุที่ใช้คัดแยกของเสียอันตรายที่รีไซเคิลได้
 1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
 2. ข้อสอบข้อเขียนปรนัย
- ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน
- 18.2 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรณย่อย เตรียมความพร้อมก่อนคัดแยกของเสียอันตรายที่รีไซเคิลได้
 1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
 2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)
- 18.3 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรณย่อย คัดแยกของเสียอันตรายที่รีไซเคิลได้
 1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
 2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ

02105
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ

จัดการสิ่งปนเปื้อนออกจากของเสียรีไซเคิลในสถานที่จัดการของเสีย
3. ทบทวนครั้งที่

2 / 2568
4. สร้างใหม่

☐

ปรับปรุง

☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพผู้ปฏิบัติงานคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย Municipal Solid Waste (MSW) Separator at Solid Waste Management Facility
ISCO-08 รหัส 9612 – พนักงานคัดแยกของเสีย

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ผู้ผ่านหน่วยสมรรถนะนี้จะมีสามารถเตรียมเครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ใช้คัดแยกและจัดการสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียชุมชน โดยสามารถเลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ได้อย่างถูกต้องตามประเภทของงาน และเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จะใช้ในการแยกและจัดการสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียชุมชนซึ่งผ่านการคัดแยกแล้ว สามารถเตรียมการจัดการสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียรีไซเคิล โดยสามารถระบุสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียที่ต้องจัดการ พร้อมทั้งระบุความอันตรายของสิ่งปนเปื้อนเหล่านั้น สามารถอธิบายวิธีการแยกและวิธีการจัดการสิ่งปนเปื้อนออกจากของเสียรีไซเคิล พร้อมทั้งสามารถจัดการสิ่งปนเปื้อนจากของเสียรีไซเคิล โดยสามารถสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ได้อย่างถูกต้อง และอธิบายขั้นตอนการคัดแยกสิ่งปนเปื้อนได้ สามารถใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ที่เหมาะสมในการคัดแยกสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียรีไซเคิลอย่างระมัดระวัง และจัดการสิ่งปนเปื้อนที่ถูกแยกออกมาตามวิธีการที่กำหนดได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพการจัดการของเสียชุมชน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

รหัสอาชีพ 9612 : พนักงาน/คนงานคัดแยกขยะ (ISCO,2008)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02105.01 เตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้คัดแยกและจัดการสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียชุมชน	1. เลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ได้อย่างถูกต้องตามประเภทของงาน 2. เตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้แยกและจัดการสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียชุมชนที่ผ่านการคัดแยก	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์
02105.02 เตรียมการจัดการสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียรีไซเคิล	1. ระบุสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียที่ต้องการจัดการ 2. ระบุความอันตรายของสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียชุมชนรีไซเคิลที่ผ่านการคัดแยก 3. อธิบายวิธีการแยกสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียรีไซเคิล 4. อธิบายการจัดการกับสิ่งปนเปื้อนที่แยกจากของเสียชุมชนรีไซเคิล	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02105.03 จัดการสิ่งปนเปื้อนจากของเสียรีไซเคิล	1. ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ได้อย่างถูกต้อง 2. อธิบายขั้นตอนการคัดแยกสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียชุมชนรีไซเคิลที่ผ่านการคัดแยก 3. ใช้เครื่องมือ และอุปกรณ์ ในการคัดแยกสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียชุมชนรีไซเคิลที่ผ่านการคัดแยก 4. คัดแยกสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียชุมชนรีไซเคิลที่ผ่านการคัดแยก 5. จัดการสิ่งปนเปื้อน ที่ถูกแยกจากของเสียชุมชนรีไซเคิล	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการสังเกต สิ่งผิดปกติ
2. ทักษะการจำแนกวัตถุสิ่งของที่ปะปนกัน
3. ทักษะการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์สำหรับหยิบ จับ ตัด แยก ล้าง เคลื่อนย้ายวัตถุ เป็นต้น
4. ทักษะการ เคลื่อนย้ายสิ่งของที่มีน้ำหนัก
5. ทักษะการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE)

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. วิธีการจัดการกับสิ่งปนเปื้อน
2. ข้อบังคับอาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงาน
3. ฉลาก ป้ายสัญลักษณ์ เครื่องหมายเตือนแสดงความเป็นอันตราย
4. การจำแนกลักษณะ ประเภทสิ่งเจือปนที่อันตราย
5. ความรู้ด้านความอันตรายจากสิ่งปนเปื้อน
6. วิธีการป้องกันอันตรายจากความอันตรายจากสิ่งปนเปื้อน

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. หนังสือรับรองประสบการณ์ทำงาน
2. ผลการสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
3. ผลการสังเกตการณ์หน้างานจริง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ผลการสอบผ่านข้อเขียน

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้ประเมินตรวจประเมินเกี่ยวกับเตรียมเครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ใช้คัดแยกและจัดการสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียชุมชน เตรียมการจัดการสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียรีไซเคิล จัดการสิ่งปนเปื้อนจากของเสียรีไซเคิล โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานการปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ ผลการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. พิจารณาตามหลักฐานความรู้ ได้แก่ ผลการสอบข้อเขียน (ปรนัย) และผลการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตของการจัดการสิ่งปนเปื้อนออกจากของเสียชุมชนรีไซเคิลในหน่วยสมรรถนะนี้ เริ่มด้วยผู้ปฏิบัติงานต้องสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE)

ก่อนเริ่มปฏิบัติงาน โดยผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้เกี่ยวกับความอันตรายจากสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียรีไซเคิล วิธีการแยก และการจัดการกับสิ่งปนเปื้อนที่แยกจากของเสียชุมชนรีไซเคิล สามารถเลือกใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้แยกและจัดการสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสีย อธิบายขั้นตอนการแยกสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียชุมชนรีไซเคิล คัดแยกสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียชุมชนรีไซเคิลที่ผ่านการคัดแยก และจัดการสิ่งปนเปื้อนที่ถูกแยกจากของเสียชุมชนรีไซเคิล

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินต้องระบุชนิด/ประเภท สิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียชุมชนรีไซเคิลได้
2. ผู้เข้ารับการประเมินต้องทราบวิธีการจัดการกับสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียชุมชนรีไซเคิล
3. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. สิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียชุมชนรีไซเคิล หมายถึงวัตถุที่ไม่ต้องการหลังจากผ่านการคัดแยก เช่น สิ่งสกปรก ฉลากสินค้า เศษอาหาร สารเคมี เศษพลาสติก เศษโลหะ น้ำเสียน้ำชะ น้ำมัน เป็นต้น
2. วิธีการจัดการสิ่งปนเปื้อน ได้แก่ คัดแยก ทำลาย ล้างออก รวบรวม ส่งกำจัดสิ่งปนเปื้อน โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกสถานที่คัดแยกของเสียชุมชน
3. เครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้แยกและจัดการสิ่งปนเปื้อน ได้แก่ เลื่อย แม่เหล็ก คีมหนีบ คีมจับ มีด กรรไกร ไม้ค้ำ ค้อน ประแจ เครื่องขัง หัวตัด รถเข็น เครื่องล้างอัดฉีด เป็นต้น
4. อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) เช่น ถุงมือ แวนตา หมวก ถุงเท้า รองเท้า เสื้อผ้าสะท้อนแสง เป็นต้น

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย เตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้คัดแยกและจัดการ สิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียชุมชน

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.2 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย เตรียมการจัดการสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียรีไซเคิล

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.3 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย จัดการสิ่งปนเปื้อนจากของเสียรีไซเคิล

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ02106
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์ในการคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย
3. ทบทวนครั้งที่2 / 2568
4. สร้างใหม่ปรับปรุง

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพผู้ปฏิบัติงานคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย Municipal Solid Waste (MSW) Separator at Solid Waste Management Facility
ISCO-08 รหัส 9612 – พนักงานคัดแยกของเสีย

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ผู้ผ่านหน่วยสมรรถนะนี้สามารถแสดงความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของส่วนประกอบต่างๆ ของเครื่องจักรคัดแยกของเสียชุมชน ความอันตรายและวิธีการควบคุมอันตรายในการเดินเครื่องจักรในการคัดแยกของเสียชุมชน สามารถตรวจสอบสภาพความพร้อมความปลอดภัยของเครื่องจักรในเบื้องต้น ทำความสะอาดเครื่องจักรก่อนการปฏิบัติงานของเสียชุมชน ระบุภาชนะบรรจุของเสียชุมชนที่ผ่านการคัดแยกแล้ว พร้อมทั้งบันทึกผลการตรวจสอบสภาพเครื่องจักรเบื้องต้น สามารถเลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) และเปิดใช้งานและปิดใช้งานเครื่องจักรในกระบวนการคัดแยก รวมทั้งนำของเสียชุมชนเข้าเครื่องจักรในกระบวนการคัดแยกบรรจุของเสียชุมชนที่ผ่านการคัดแยกจากเครื่องจักร ปิดเครื่องจักรในกรณีฉุกเฉิน

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพการจัดการของเสียชุมชน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

รหัสอาชีพ 9612 : พนักงาน/คนงานคัดแยกขยะ (ISCO,2008)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02106.01 เตรียมความพร้อมก่อนใช้เครื่องจักรในกระบวนการคัดแยกของเสียชุมชน	1. ระบุน้ำหนักของส่วนประกอบต่างๆ ของเครื่องจักรคัดแยก 2. ระบุความเสี่ยง และวิธีการป้องกันอันตรายในการปฏิบัติงานกับเครื่องจักรในการคัดแยกได้ตามคู่มือความปลอดภัย 3. ตรวจสอบและประเมินสภาพเครื่องจักรให้อยู่ในสภาพปลอดภัยและพร้อมใช้งาน 4. ทำความสะอาดเครื่องจักรและสายพานลำเลียงหลังการใช้งานตามขั้นตอนที่กำหนด 5. จัดเตรียมภาชนะบรรจุของเสียชุมชนที่คัดแยกแล้วให้เหมาะสมและพร้อมใช้งาน 6. บันทึกผลการตรวจสอบสภาพเครื่องจักรเบื้องต้นตามระเบียบข้อกำหนดของหน่วยงาน	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02106.02 ดำเนินการตัดแยกของเสียชุมชนโดยใช้เครื่องจักร	1. ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ได้อย่างถูกต้อง 2. เปิดและปิดใช้งานเครื่องจักรในกระบวนการตัดแยกได้ถูกต้องตามขั้นตอนในคู่มือการใช้งาน 3. นำของเสียชุมชนเข้าเครื่องจักรในกระบวนการตัดแยกตามคู่มือการใช้งานเครื่องจักร 4. จัดเก็บของเสียชุมชนที่ผ่านการตัดแยกจากเครื่องจักร 5. ปิดเครื่องจักรในกรณีฉุกเฉิน ตามคู่มือการใช้งานเครื่องจักร	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์
02106.03 จัดส่งของเสียชุมชนที่ทำการตัดแยกแล้ว	1. เลือกใช้ยานพาหนะที่บรรทุกได้อย่างเหมาะสมกับประเภทของเสียและปริมาณ 2. ตรวจสอบยานพาหนะให้พร้อมใช้งานก่อนการขนส่ง 3. บรรทุกของเสียไม่เกินน้ำหนักมาตรฐานกรมการขนส่งทางบก 4. ใช้วัสดุคลุมของเสียเพื่อป้องกันการกระจายหรือหลุดรั่วระหว่างขนส่ง	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการปฏิบัติงานกับเครื่องจักรในกระบวนการตัดแยกของเสียชุมชน
2. ทักษะการสังเกต เช่น สภาพการของเครื่องจักร ความสะอาดของเครื่องจักร
3. ทักษะการจำแนกวัสดุสิ่งของที่ปะปนกัน
4. ทักษะการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้ทำงานร่วมกับเครื่องจักร เช่น อุปกรณ์หยิบ จับ เคลื่อนย้ายวัตถุติดหรือผลิตภัณฑ์ เข้าและออกจากเครื่องจักร
5. ทักษะการ เคลื่อนย้ายสิ่งของที่มีน้ำหนัก
6. ทักษะการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE)

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. วิธีการใช้งานเครื่องจักรในกระบวนการตัดแยกของเสียชุมชน
2. วิธีการนำของเสียเข้าเครื่องจักร
3. ฉลาก ป้ายสัญลักษณ์ เครื่องหมายเตือนแสดงความเป็นอันตรายของของเสียชุมชน
4. ป้ายสัญลักษณ์ เครื่องหมายและสัญญาณเตือน แสดงความเป็นอันตรายของเครื่องจักร
5. ข้อบังคับอาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงาน
6. การป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากเครื่องจักร และการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน สำหรับ การเกิดเหตุฉุกเฉิน
7. วิธีการบันทึกผลการตรวจสอบสภาพเครื่องจักรเบื้องต้นก่อนการปฏิบัติงาน

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. หนังสือรับรองประสิทธิภาพการทำงาน
2. ผลการสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ผลการสอบผ่านข้อเขียน (ปรนัย)
2. ผลการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้ประเมินควรประเมินเกี่ยวกับเตรียมความพร้อมก่อนใช้เครื่องจักรในกระบวนการคัดแยกของเสียชุมชน ดำเนินการคัดแยกของเสียชุมชนโดยใช้เครื่องจักร และจัดส่งของเสียชุมชนที่ทำ

การคัดแยกแล้ว โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานการปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ ผลการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. พิจารณาตามหลักฐานความรู้ ได้แก่ ผลการสอบข้อเขียน (ปรนัย) และผลการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตของการใช้เครื่องจักรในการคัดแยกของเสียชุมชนในหน่วยสมรรถนะนี้ จะเริ่มด้วยการตรวจสอบสภาพการใช้งาน ความพร้อม และความปลอดภัยของเครื่องจักรในเบื้องต้น รวมถึงทำความสะอาดเครื่องจักรก่อนการใช้งาน พร้อมทั้งบันทึกผลการตรวจสอบสภาพเครื่องจักรในเบื้องต้น ผู้คัดแยกของเสียชุมชนต้องสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ก่อนการปฏิบัติงาน โดยผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของส่วนประกอบต่างๆ ของเครื่องจักรคัดแยกของเสียชุมชน ความอันตรายและวิธีการควบคุมอันตรายในการเดินเครื่องจักรในการคัดแยกของเสียชุมชน สามารถเลือกใช้ภาษาของเสียชุมชนที่ผ่านการคัดแยกแล้ว เปิดใช้งานและปิดใช้งานเครื่องจักรในกระบวนการคัดแยก และนำของเสียชุมชนเข้าเครื่องจักรในกระบวนการคัดแยกบรรจุของเสียชุมชนที่ผ่านการคัดแยกจากเครื่องจักร รวมทั้งปิดเครื่องจักรในกรณีฉุกเฉิน

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับความปลอดภัยในการปฏิบัติงานกับเครื่องจักร
2. ผู้เข้ารับการประเมินสามารถอธิบายหน้าที่การทำงานของเครื่องจักรที่ใช้ในกระบวนการคัดแยกได้

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. เครื่องจักรที่ใช้ในกระบวนการคัดแยกของเสียชุมชน ได้แก่ เครื่องจักรสำหรับคัดแยกของเสีย เครื่องจักรสำหรับการบดย่อยขนาดของเสีย เครื่องจักรสำหรับการบีบอัดของเสีย เครื่องจักรสำหรับล้างอัดฉีดของเสีย เครื่องจักรหรือพาหนะในการเคลื่อนย้าย เป็นต้น
2. เครื่องจักรสำหรับคัดแยกของเสีย หมายถึง เครื่องจักรอัตโนมัติสำหรับคัดแยกประเภทของเสียชนิดต่างๆ ที่กำหนด เช่น พลาสติก โลหะ หรือของเสียที่เป็นอินทรีย์ เป็นต้น
3. เครื่องจักรสำหรับบดย่อยขนาดของเสีย หมายถึง เครื่องจักรอัตโนมัติสำหรับบดย่อย ทบ ผักทำลายของเสียชนิดต่างๆ ที่กำหนด ให้มีขนาดเล็กลง
4. เครื่องจักรสำหรับบีบอัดของเสีย หมายถึง เครื่องจักรอัตโนมัติสำหรับบีบอัดของเสียให้มีขนาดเล็กลงหรือมีพื้นที่หน้าตัดเล็กลง หรืออัดรวมกันเป็นก้อนในถังเพื่อการเคลื่อนย้าย
5. เครื่องจักรสำหรับล้างอัดฉีดของเสีย หมายถึง เครื่องจักรอัตโนมัติสำหรับการล้างทำความสะอาดของเสีย
6. เครื่องจักรหรือพาหนะในการเคลื่อนย้าย หมายถึง เครื่องยนต์หรือยานพาหนะที่ใช้ในการยกสิ่งของ เคลื่อนย้ายสิ่งของที่มีน้ำหนัก
7. บันทึกผลการตรวจสอบสภาพเครื่องจักร หมายถึง สภาพความสะอาดก่อนการปฏิบัติงานอาจรวมถึง รายละเอียดเครื่องจักรที่เสียหาย

รายละเอียดที่การซ่อมแซมและการบำรุงรักษา

8. ความเสี่ยงอันตราย หมายถึง ความเสี่ยงอันตรายในการปฏิบัติงานกับเครื่องจักร ได้แก่ อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากการใช้เครื่องจักรปฏิบัติงานก่อความเสียหายต่อร่างกายหรือทรัพย์สินของผู้ปฏิบัติงาน เช่น ผู้ปฏิบัติงานบนเครื่องจักรตกจากเครื่องจักร
9. ภาษาของเสียที่ผ่านการคัดแยกแล้ว ได้แก่ ตะกร้า ถังเหล็ก ถังกระสอบ ถังพลาสติก
10. อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) เช่น ถุงมือ แวนตา หมวก ถุงเท้า รองเท้า เสื้อผ้าสะท้อนแสง เป็นต้น

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย เตรียมความพร้อมก่อนใช้เครื่องจักรในกระบวนการคัดแยกของเสียชุมชน

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.2 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย ดำเนินการคัดแยกของเสียชุมชนโดยการใช้เครื่องจักร

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.3 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย จัดส่งของเสียชุมชนที่ทำการคัดแยกแล้ว

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน